**YBS Hukuk, Adana Avukatlık Bürosu** Av. Yakup Buğrahan SEVDİ
https://www.ybshukuk.com.tr/yargitay-4-hukuk-dairesi-2025-15472-ihtiyari-mali-sorumluluk-deger-kaybi-usuli-kazanilmis-hak/

# Yargıtay 4. Hukuk Dairesi 2025/15472 K. | İhtiyari mali sorumlulukta değer kaybı ve usuli kazanılmış hak

Yargıtay, 4. Hukuk Dairesi, Esas No: 2024/2224, Karar No: 2025/15472, Karar Tarihi: 19.11.2025
Kararın resmi kaynağı

4. Hukuk Dairesi 2024/2224 E. , 2025/15472 K.

"İçtihat Metni"MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2018/432 E., 2018/1055 K.

Mahkemece bozmaya uyularak yeniden yapılan yargılama sonucunda verilen karar davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; 19.04.2013 tarihinde davalıların İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortacısı (İMSS) olduğu aracın müvekkiline ait araca kusurlu olarak çarpması sebebiyle maddi zararı oluştuğunu, müvekkiline ait araçta 24.000,00 TL değer kaybı ve 3.000,00 TL tutarında kazanç kaybı meydana geldiğini, davalının zarardan sorumlu olduğunu, zararın tazmini için İstanbul 3. İcra Müdürlüğünün 2013/21326 E. sayılı dosyası ile icra takibi başlatıldığını beyanla fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile İstanbul 3. İcra Müdürlüğünün 2013/ 21326 E. sayılı dosyasına vaki itirazın iptali ile asıl alacağın %20'sinden aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; dava konusu aracın şirketleri nezdinde ihtiyari mali sorumluluk sigorta poliçesi ile sigortalı olduğunu, kombine azami teminat limitinin 100.000,00 TL olduğunu, İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları Gereği; anılan poliçe ancak zorunlu mali sorumluluk sigortası teminatları tükendikten sonra devreye girebileceğini, kaza tarihi itibariyle maddi hasar yönünden ZMSS teminatları 25.000,00 TL olup sözü geçen limit tüketilmeden İhtiyari Mali Sorumluluk teminatının devreye giremeyeceğini, davacının müterafik kusurunun dikkate alınması gerektiğini, kazanç kaybı ve değer kaybının İMSS Genel Şartları gereği teminat kapsamı dışında olduğunu, kaza tarihinden itibaren ticari faiz talebinin reddi gerektiğini, poliçede değer kaybı teminatı olmadığını, zararların teminat dışı kaldığını beyanla davanın reddini talep etmiştir.

III. MAHKEME KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 02.05.2016 tarih ve 2014/1249 E. - 2016/352 K. sayılı kararı ile benimsenen bilirkişi raporuna göre davanın kısmen kabulüne, İstanbul 3. İcra Müdürlüğünün 2013/21326 Esas sayılı dosyasında takibe ilişkin alacağın 22.550,00 TL üzerinden devamına, fazlaya ilişkin talebin reddine, icra inkar tazminatı talebinin reddine karar verilmiştir.

IV. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Mahkeme kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay (kapatılan) 17. Hukuk Dairesinin 10.10.2017 tarih ve 2016/15972 E. - 2017/8865 K. sayılı kararı ile davalıya ihtiyari mali sorumluluk sigortası poliçesi ile sigortalı iş makinesinin aynı zamanda dava dışı HDI Sigorta AŞ nezdinde zorunlu mali sorumluluk sigorta poliçesi ile teminat altına alındığı, HDI Sigorta AŞ tarafından 29.01.2016 tarihli

müzekkere cevabında davaya konu kazaya ilişkin olarak yapılmış herhangi bir başvuru olmadığının belirtildiği, buna göre mahkemece, davacı zararının ZMSS limiti içinde kalıp kalmadığı yönünden bir değerlendirme yapılmaksızın eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesinin doğru olmadığı, davalı ... ihtiyari mali sorumluluk sigortacısı olup poliçe şartları gereğince ikame araç bedelinin davalının sorumluluğunda bulunmadığı, somut olayda, hükme esas alınan bilirkişi raporunda davacının 15 günlük tamir süresince 2.250,00 TL kiralık araç bedeli zararı olduğu belirlenmiş olup mahkemece bu kalem yönünden davalının sorumlu olmadığı gözetilmeksizin karar verilmiş olmasının da doğru görülmediği, kabule göre de hükme esas alınan bilirkişi raporunda araçtaki değer kaybının tespitinin Dairemizce değer kaybının belirlenmesi hususunda esas alınan, aracın kaza tarihindeki hasar görmemiş 2. el piyasa değeri ile kazadan sonra onarılmış haldeki 2. el piyasa değeri arasındaki fark kriterine uyulmaksızın genel bir değerlendirme yapılarak sağlandığı, araçta meydana gelen değer kaybının; aracın serbest piyasa koşullarına göre kaza tarihi itibariyle hasarsız haldeki ikinci el rayiç değeri ile aracın yaşı, özellikleri, hasar miktarı ve hasarlı kısımların özelliği dikkate alınarak kazadan sonraki onarılmış halinin rayiç değeri tespit edilip bu iki miktar arasındaki azalmaya (farka) göre hesaplanması gerektiği, değer kaybı konusunda genel bir değerlendirme ile değer kaybının tespit olunduğu bilirkişi raporuna dayalı olarak hüküm verilmesinin doğru görülmediği gerekçesiyle kararın bozulmasına karar verilmiştir.

B. Mahkemece Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla temyize davalının gitmiş olması sebebiyle aleyhe hüküm verme yasağı gereği mahkemece bilirkişi raporu alınacak olsa dahi bunun bozma öncesi hüküm altına alınan 20.000,00 TL değer kaybı miktarını geçemeyecek olması, davalı ... ihtiyari mali sorumluluk sigortacısı olup poliçe şartları gereğince ikame araç bedelinden davalının sorumluluğunun bulunmaması, ZMSS limiti 22.500,00 TL olup bu hal ile bu limiti aşacak bir rakamın aleyhe hüküm verme yasağı gereği artık davalıdan talep olunamayacağı gerekçesiyle davanın reddine, takip yapmakta davacının kötü niyetli olmadığı kanaatine varıldığından icra inkar tazminatı verilmesine yer olmadığına, davalı tarafın icra inkar tazminatı talebinin de reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; poliçede teminat kapsamında olmak kaydı ile kaza tarihindeki teminat limiti olan 22.500,00 TL üzerinde kalan kısmın İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortasının kapsamına gireceğini, Mahkemece Yargıtay'ın önceki bozma kararına istinaden müvekkiline ait araçta meydana gelen toplam zararın (Hasar + değer kaybı) tespit edilerek, bu miktarın kaza tarihindeki ZMSS poliçesi limitinin üzerinde kalıp kalmadığı hususunun tespit edilmesi gerektiğini, İlk Derece Mahkemesi tarafından müvekkilinin dava konusu kaza

sebebiyle toplam gerçek zararı tespit edilmeden ve bu zararın trafik poliçesi limitini aşıp aşmadığı konusunda araştırma yapılmadan huzurdaki davanın reddine karar verilmesinin hukuka açıkça aykırı bulunduğunu ileri sürerek; kararın bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacının aracında meydana gelen değer kaybı zararı ve araç mahrumiyet zararının kazada kusurlu olduğu iddia edilen aracın İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortası poliçesini düzenleyen davalı ... şirketinden tahsiline dair başlatılan itirazın iptali talebine ilişkindir.

Temyizen incelenen Mahkeme kararının bozmaya uygun olduğu, kararda ve kararın gerekçesinde hukuk kurallarının somut olaya uygulanmasında bir isabetsizlik bulunmadığı, bozmaya uyulmakla karşı taraf yararına kazanılmış hak durumunu oluşturan yönlerin ise yeniden incelenmesine hukukça imkan bulunmadığı, Mahkemenin 02.05.2016 tarih ve 2014/1249-2016/352 Esas ve Karar sayılı davanın kısmen kabulüne, İstanbul 3. İcra Müdürlüğünün 2013/21326 sayılı dosyasındaki takibe ilişkin alacağın 22.550,00 TL üzerinden devamına, fazlaya ilişkin talebin reddine dair verilen ilk kararının davacı tarafından temyiz edilmediği ve bu miktarın talep miktarı olarak kesinleşmiş bulunduğunun anlaşılmış olmasına göre; temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

Davacı vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA,

Aşağıda yazılı temyiz harcının temyiz eden davacıya yükletilmesine,

Dosyanın Mahkemesine gönderilmesine,

19.11.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.